

Piotr Piotrowski

Avangarda u sjeni Jalte

Umjetnost Srednjoistočne Europe u razdoblju 1945.–1989.

Predstavljanje knjige održat će se
u petak, 27. siječnja 2012. u 17.00 sati
u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu
(prizemlje kod No Galerije).

O knjizi će govoriti Piotr Piotrowski, Ljiljana Kolešnik,
Milan Pelc i Ješa Denegri.

O KNJIZI:

Knjiga Piotra Piotrowskog *Avangarda u sjeni Jalte. Umjetnost Srednjoistočne Europe u razdoblju 1945.–1989.* kompleksna je studija likovne proizvodnje u području između „željezne zavjese“ i granica bivšeg SSSR-a, koja prikazuje zbivanja na likovnoj sceni Bugarske, Čehoslovačke, Njemačke, Mađarske, Poljske, Rumunjske i bivše Jugoslavije. Autor pritom poseban naglasak stavlja na odnos između umjetničke proizvodnje i političkih zbivanja, fokusirajući se u prvom dijelu knjige na poetičke izbore koje zbog njihova otpora dominantnom ideološkom kodu soc-realizma, odnosno eksperimentalnog karaktera i angažiranog odnosa prema socijalnoj stvarnosti, danas obilježavamo pojmom avangarde. Analizirajući i objašnjavajući poslijeratne manifestacije nadrealizma u Češkoj, Poljskoj i Mađarskoj, neo-konstruktivizam u Hrvatskoj (EXAT 51) i Mađarskoj, Piotrowski tako ispituje evoluciju modernizma u srednjoeuropskom kulturnom prostoru, te prirodu i putove i metode njegova otklona od staljinističke projekcije socijalno (ideološki) funkcionalne umjetnosti. Iz poslijeratnih iskustava izrastaju i neo-avangarde s kraja 60-ih i početka 70-ih godina: body art, konceptualna i umjetnost performansa, koje dodatno zaoštavaju kritički odnos prema dominantnom političkom diskursu, nagovještavajući njegov potpuni rasap početkom 80-ih. Knjiga završava opisom kraja komunističke vlasti, čija postupna erozija, praćena jačanjem konzumerizma i političkog pragmatizma te stalnim konfliktom s avangardnim, kritičkim oblicima umjetničke prakse čini svojevrsnu „crvenu nit“ ove studije.

Riječ je o izdanju koje će zbog obilja slabije poznate likovne građe, biti jednako zanimljivo povjesničarima umjetnosti, likovnim kritičarima, studentima, a zahvaljujući i popularnom načinu pripovijedanja te naglašeno kontekstualnom pristupu odabranoj temi i puno široj kulturnoj javnosti. Njegova posebna vrijednost – s aspekta hrvatske kulture – leži u činjenici da je riječ o studiji srednjoeuropskog autora, koji puno bolje poznaje i kvalitetnije interpretira specifičnosti naše poslijeratne umjetnosti. Odbacujući izrazito selektivne, kanonske principe zapadnoeuropske povijesti umjetnosti Piotrowski uvjerljivo, nizom konkretnih primjera, objašnjava najupečatljivije, prijelomno važne trenutke u njezinoj recentnoj povijesti te je argumentirano i vrlo precizno pozicionira u kontekst internacionalne likovne scene promatranoga razdoblja.

Opremljena s preko 220 ilustracija od kojih mnoge donose djela nepoznata ne samo zapadnim, nego i čitateljima iz naše sredine, knjiga Piotra Piotrowskog *Avangarda u sjeni Jalte. Umjetnost Srednjoistočne Europe u razdoblju 1945.–1989.* fascinantna je prikaz likovne produkcije nastale u vremenu i prostoru, koji je od ključnog značenja za tkanje suvremene europske kulture.

O AUTORU:

Piotr Piotrowski je profesor *ordinarius* odjela za modernu i suvremenu umjetnost Odsjeka za povijest umjetnosti Sveučilišta "Adam Mickiewicz" u Poznanju i gostujući profesor Instituta za umjetnost i vizualnu povijest pri Sveučilištu Humboldt u Berlinu (2011.–2012.). Njegovo područje interesa je povijest, politika i teorija umjetnosti te socijalna i politička povijest moderne i suvremene umjetnosti. Bio je dugogodišnji direktor Instituta za povijest umjetnosti pri Sveučilištu "Adam Mickiewicz" u Poznanju (1999.–2008.), ravnatelj Nacionalnog muzeja u Varšavi (2009.–2010.), predsjedavao međunarodnim projektom EAM (Network for European Avant-Garde and Modernism Studies; 2009.–2010.) te bio ko-urednik (s W. Suchockijem) časopisa "Artium Quaestiones" (1997.–2009.). Kao gostujući profesor radio je na Sveučilištu u Varšavi (2011.), Hebrejskom sveučilištu u Jeruzalemu (2003.) i pri Centru za kustoske studije na Bard College u SAD-u (2001.). Sudionik je nekolicine međunarodnih znanstvenih projekata. Autor je i suradnik brojnih knjiga, kataloga izložbi, tematskih brojeva časopisa te je dosad objavio oko 300 članaka i eseja.

Izdavač: Institut za povijest umjetnosti, Zagreb

Nakladnička cjelina: Mala biblioteka Instituta za povijest umjetnosti. Teorija umjetnosti; knj. 14

Materijalni opis: 486 str.; 225 ilustr. c/b; kazalo imena

Urednica: Ljiljana Kolešnik

Prijevod s poljskog jezika: Barbara Kryžan – Stanojević

Stručna redakтура: Ljiljana Kolešnik, Sanja Horvatinčić

Suradnica: Irena Gessner

Lektura: Katarina Aladrović Slovaček

Oblikovanje: Mario Aničić i Jele Dominis

Prijelom i grafička priprema: Grafički ured, Zagreb

Tisak: Kerschoffset, Zagreb

Naklada: 800

ISBN: 978-953-6106-94-3

Cijena: 120 kn / 16 €

Knjiga je prevedena iz izvornog (1.) izdanja knjige na poljskom jeziku: Piotr Piotrowski, *Awangarda w cieniu Jałty. Sztuka w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1945–1989*, Rebis, Poznań, 2005. [ISBN 83-7301-422-5]

Objavljivanje knjige potpomognuto je sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba.

NARUŽBA KNJIGA I DODATNE INFORMACIJE:

Institut za povijest umjetnosti

Ul. Grada Vukovara 68

10 000 Zagreb

+385 (0)1 6112742

www.ipu.hr

ured@ipu.hr